

Luonnonvarakeskus/Tietokeskus		LuonnonvaraTIE - projektin Loppuraportti		1 (18)
Laatija Teppo Jylänki	Hyväksyjä Anu Kantola	Luontipvm 25.8.2016	Viimeinen muutospvm 29.06.2017	Versio 1.0

LuonnonvaraTIE

Loppuraportti

Muutoshistoria

Versio	Pvm	Selitys	Tekijä(t)
0.1	25.08.2016	Kesäkuun ja elokuun tapahtumat lisätty sekä RADAR-analyysi	Teppo Jylänki
0.2	12.01.2017	Tilanteen päivittäminen	Teppo Jylänki
0.3	06.02.2017	Lisäyksiä: toimenpiteet ja tapahtumat	Teppo Jylänki
0.4	21.04.2017	Päivityksiä ja täydennyksiä	Teppo Jylänki
0.5	19.05.2017	Tipan osuuden ja tilanteen lisääminen	Pirjo Ainola
0.6	29.05.2017	Täydennystä ja kokonaisuuden editointia	Teppo Jylänki
0.7	06.06.2017	Tipan tarkastus ja kirjoitusvirheiden korjausta	Pirjo A. & Teppo J.
0.8	08.06.2017	Anun kommentit huomioitu	Teppo Jylänki
0.9	14.06.2017	Integraatioisuunnitelmien ja liitteiden tarkennuksia	Teppo Jylänki
1.0	29.06.2017	Ohjausryhmän palaute ja hyväksyntä	Anu Kantola

Luonnonvarakeskus/Tietokeskus		LuonnonvaraTIE - projektin Loppuraportti		2 (18)
Laatija Teppo Jylänki	Hyväksyjä Anu Kantola	Luontipvm 25.8.2016	Viimeinen muutos 29.06.2017	Versio 1.0

Sisällysluettelo

1	Yhteenvedo	3
2	Taustat, lähtökohdat ja tavoitteet	4
3	Projektin toteutus	5
3.1	<i>Projektiorganisaatio</i>	5
3.2	<i>Tuotokset</i>	5
3.2.1	Luken palvelujen ja tietojärjestelmäluettelon koostaminen	5
3.2.2	KaPA-lain läpikäynti Luken velvollisuudesta käyttää Suomi.fi-palveluita	6
3.2.3	Yhteenvedo tuotoksista	7
3.3	<i>Toimenpiteet ja tapahtumat</i>	8
3.4	<i>Julkisuus ja tiedottaminen</i>	8
3.5	<i>Työmäärät/kustannukset</i>	11
4	Lopputulokset	12
4.1	<i>Projektin tulokset</i>	12
4.1.1	Palveluväylään liittyminen	12
4.1.2	Tilastopalvelut.....	13
4.2	<i>Tavoitteiden toteutuminen</i>	15
5	Johtopäätökset ja suositukset	16
6	VIITTEET	17
7	LIITTEET	18

Luonnonvarakeskus/Tietokeskus		LuonnonvaraTIE - projektin Loppuraportti		3 (18)
Laatija Teppo Jylänki	Hyväksyjä Anu Kantola	Luontipvm 25.8.2016	Viimeinen muutospvm 29.06.2017	Versio 1.0

1 YHTEENVETO

LuonnonvaraTIE-projektissa (projektikoodi 41008-00001800) suunniteltiin Luken tietojärjestelmien ja palvelujen liittämistä Suomi.fi -palveluväylään, joka on toteutettu Kansallinen palveluarkkitehtuuriohjelmassa Viron X-road ratkaisun pohjalta.

Kesällä 2016 voimaan tullut ns. KaPA-laki vaikutti projektin tekemiseen niin, että LuonnonvaraTIE-projektista ja KaPA-laista käytiin kertomassa Luken eri koordinaatio-, ohjaus- ja johtoryhmissä hyvin laajasti (ks. kappale 3.4). KaPA-lain velvoitteiden myötä LuonnonvaraTIE-projektissa selvitettiin myös muiden Suomi.fi-palvelujen hyödyllisyyttä ja soveltuvuutta osaksi Luken palveluja, etenkin Luken tuottamien Tilastopalvelujen (Tipa –yksikkö) osalta. Luken tavoiteaikataulut Suomi.fi-palvelujen käyttöönotoista raportoitiin VRK:lle 31.10.2016.

Luken Tietokeskuksen haasteellisen henkilöstöressurssitilanteen sekä yleisen työkuorman vuoksi projektin kestoa pidennettiin 31.5.2017 asti. Alkuperäinen suunnitelma projektin valmistumisesta oli 31.12.2016.

Vuoden 2017 alussa Lukessa alkoi erillinen PVT-projekti, jossa tuotettiin Luken palvelujen kuvaukset Suomi.fi-palvelutietovarantoon.

Projektin päätavoitteet

LuonnonvaraTIE projektin tavoitteena oli koostaa Luken tarjoamat palvelut ja tunnistaa niistä sellaiset, jotka kannattaa liittää Palveluväylään, ja joille Palveluväylästä on lisäarvoa. Liitettävistä palveluista oli tehtävä integrointisuunnitelma, jonka pohjalta Palveluväyläintegraatio voidaan toteuttaa.

Keskeisimmät tulokset

Luken tarjoamat palvelut selvitettiin ja tunnistettiin niistä sellaiset, jotka kannattaa liittää Palveluväylään, ja joille Palveluväylästä on lisäarvoa. Sen jälkeen tilattiin Liityntäpalvelin ja Palveluväyläliityntä Valtorilta sekä tehtiin Palveluväylään soveltuvista palveluista tarkemmat määrittelyt integrointia varten. Lopuksi laadittiin yhteenveto projektista loppuraportiksi, jossa on myös suunnitelmat integrointien toteuttamiseksi. Kaksi palvelua, joihin tehtiin integrointisuunnitelma (4.1.1):

1. Luken asianhallintajärjestelmä Virta ja valtionhallinnon kilpailutusjärjestelmä Clouidia
2. Luken Kalahavainnot palvelu ja SYKEN Koekalastusrekisteri

Suosituksukset

Jatkossa, kun Lukessa uudistetaan tai suunnitellaan uusia digitaalisia palveluja, tulee huomioida KaPA-ohjelman tuottamat Suomi.fi-palvelut ja niiden mahdollinen käyttäminen osana uutta palvelua. Tätä varten Luken intrasivuille on luotu yhteenveto Suomi.fi-palveluista ryhmiteltynä neljään kategoriaan: Palvelutietovaranto, Tiedonsiirto turvallisesti, Virallinen sähköposti ja Viraston asiointipalveluun liittyvät palvelut. Suomi.fi-palveluihin perehtyneiden yhteystiedot ovat ko. sivulta helposti löydettävissä. Onkin toivottavaa, että uuden palvelun suunnittelun alkuvaiheessa otetaan yhteyttä Suomi.fi-palveluihin perehtyneisiin asiantuntijoihin, joiden kanssa voidaan nopeasti todeta Suomi.fi-palvelujen soveltuvuus osaksi uutta palvelua.

Luonnonvarakeskus/Tietokeskus		LuonnonvaraTIE - projektin Loppuraportti		4 (18)
Laatija Teppo Jylänki	Hyväksyjä Anu Kantola	Luontipvm 25.8.2016	Viimeinen muutos 29.06.2017	Versio 1.0

2 TAUSTAT, LÄHTÖKOHDAT JA TAVOITTEET

Luonnonvarakeskuksen tieteellisen työn ja teknologisen kehittämisen tuloksena syntyy palveluja ja lisäarvoa uusiutuviin luonnonvaroihin perustuvalla kestäväällä elinkeino- ja yritystoiminnalla. Luken tarjoamissa palveluissa yhdistyvät sekä oma kerätty tai tutkittu tieto sekä yhteistyökumppaneilta saatu tieto.

Kansallisen palveluarkkitehtuuriohjelman tuottamat Suomi.fi-palvelut tarjoavat standardin väylän tietojen välitykseen ja perusratkaisut palvelujen jakeluun palvelunäkymän, tunnistuksen ja valtuutuksen kautta.

Projektin lähtökohtana oli vuonna 2015 laadittu projektisuunnitelma ja rahoitushakemus VM:lle sekä niiden perusteella saatu rahoituspäätös (VM/2400/02.02.03.09/2015) LuonnonvaraTIE – projektin toteuttamisesta.

LuonnonvaraTIE projektin tavoitteena oli

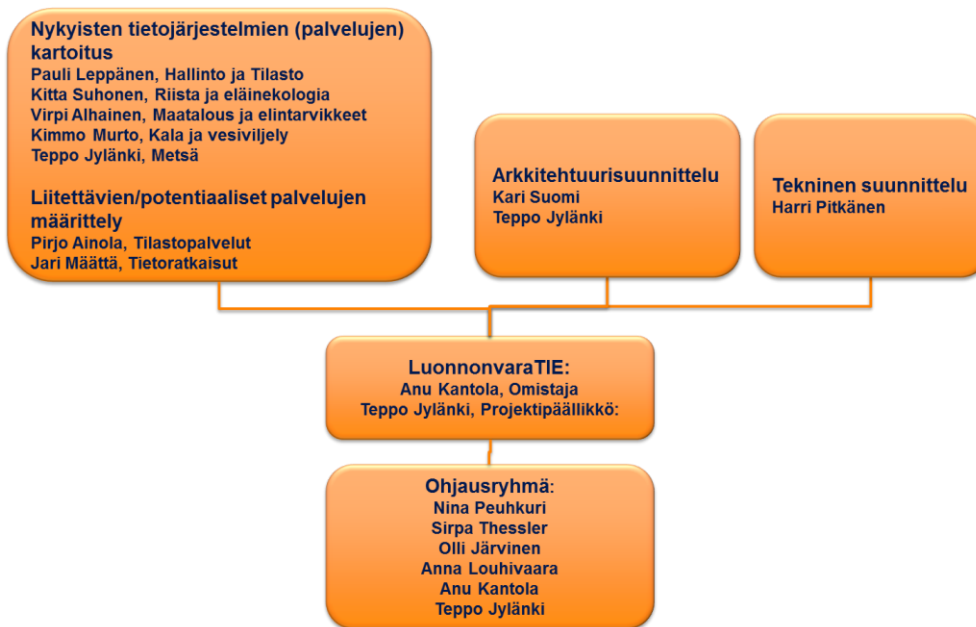
- selvittää Luken tarjoama palvelukokonaisuus ja tunnistaa niistä sellaiset, jotka kannattaa liittää Palveluväylään, ja joille Palveluväylästä on lisäarvoa.
- tehdä Palveluväylään soveltuvista palveluista integrointisuunnitelma, jossa määritellään liitettäviin sovelluksiin tarvittavat muutokset ja niiden työmäärät
- laatia yhteenveto loppuraportiksi, jonka keskeinen osa on valmis toteutussuunnitelma

Luonnonvarakeskus/Tietokeskus		LuonnonvaraTIE - projektin Loppuraportti		5 (18)
Laatija Teppo Jylänki	Hyväksyjä Anu Kantola	Luontipvm 25.8.2016	Viimeinen muutospvm 29.06.2017	Versio 1.0

3 PROJEKTIN TOTEUTUS

3.1 Projektiorganisaatio

Projektin tekemisessä ja organisaatiossa painottui alkuvaiheessa (6/2016-11/2016) nykyisten tietojärjestelmien kartoitus Suomi.fi-palvelujen hyödyntämisen näkökulmasta ja loppuvaiheessa liitettävien palvelujen määrittelystä (12/2016-5/2017). Työtä ohjasi projektin alussa projektin omistaja. Kun projekti siirtyi palveluväyläsunnitteluvaiheeseen, perustettiin projektille laajempi ohjausryhmä 12/2016.

3.2 Tuotokset

3.2.1 Luken palvelujen ja tietojärjestelmäluettelon koostaminen

Ensimmäisen Luken palvelujen kartoituksen perusteella tunnistettiin seuraavat aihealueet (alla kohdat 1 – 3), joissa Suomi.fi-palveluväylää ja muita Suomi.fi-palveluja voidaan tarvita: Substanssipalvelut (metsä-, maatalous-, kala- ja riista-alueen järjestelmät), Tilastotuotannon palvelut ja Hallinnon tietojärjestelmät. Projektisuunnitelmassa mainittujen RADAR metatietopalvelun, Säädätöpalvelun ja Metsätietopalvelun osalta todettiin, että palveluväylä ei tuo lisähyötyä niille toistaiseksi. Tämä vahvistui vielä, kun Luken tietojärjestelmälistaus käytiin läpi tiedonsiirtojen ja samalla myös muiden Suomi.fi-palvelujen näkökulmasta. Tietojärjestelmälistaukseen lisättiin KAPA-sarake, jonne sitten tallennettiin tarkempi tieto KaPAN soveltuvuudesta. Jatkossa tämä tieto auttaa huomioimaan Suomi.fi-palvelut silloin, kun tietojärjestelmiä uudistetaan.

1. Substanssipalvelut (metsä-, maatalous-, kala- ja riista-alueen järjestelmät)

Kokonaisuutena muutamissa metsä-, maatalous-, kala- ja riista-alueen järjestelmissä on tiedonsiirtoa muiden julkishallinnon organisaatioiden kanssa, mutta vain Hirvitietojärjestelmän ja Kalahavaintojen tiedonsiirroissa Palveluväylästä tunnistettiin oleva hyötyä. Hirvitietojärjestelmän tiedonsiirtoa uudistettaessa Palveluväylän käyttö tulee kysymykseen. SYKEN Koekalastusrekisteristä siirrettäviä tietoja Luken Kalahavainnot-järjestelmään on pitkään odotettu tutkijoiden parissa, ja nyt se saadaan toteutettua Palveluväylän kautta. Kalahavainnot-palvelusta on myös tarve siirtää vieraslajihavaintoja Luomukseen jatkossa sitten, kun Luomus päättää palveluväylän käyttöönotosta.

Luonnonvarakeskus/Tietokeskus		LuonnonvaraTIE - projektin Loppuraportti		6 (18)
Laatija Teppo Jylänki	Hyväksyjä Anu Kantola	Luontipvm 25.8.2016	Viimeinen muutospvm 29.06.2017	Versio 1.0

2. Tilastotuotannon palvelut

Tilastopalveluissa tunnistettiin olevan paljon tiedonsiirtoja eri organisaatioiden kanssa, mutta näissä Palveluväylän käyttö ei ole perusteltua (ks. 4.1.2 Tilastopalvelut). Tilastopalveluissa Suomi.fi-palveluiden käyttöönottoa tarkasteltiin myös Tunnistus-, Valtuudet-, ja Viestit-palveluissa.

3. Hallinnon tietojärjestelmät

Hallinnon järjestelmissä on aika paljon tiedonsiirtoja etenkin Luken Master Datasta valtionhallinnon yleisiin palveluihin ja Luken käyttämiin ulkopuolisiin palveluihin kuten SoleNovon palveluihin. Näissä tulee jatkossa käyttää Palveluväylää, kun integraatioita uudistetaan. Ajankohtaisia tietoturvallisia tiedonsiirtotarpeita löytyi Luken asianhallintajärjestelmän Virran integraatioista. Ensimmäiseksi tunnistettiin tarve siirtää asiakirjoja valtionhallinnon kilpailutusjärjestelmä Cloudiasta Virtaan. Myöhemmin on tullut esille tarve integraatioille Virtaan SolePro projektihallintajärjestelmästä ja vielä suunniteilla olevasta Geenivararekisteristä.

3.2.2 KaPA-lain läpikäynti Luken velvollisuudesta käyttää Suomi.fi-palveluita

<i>Tukipalvelu</i>	<i>Alkamisaika</i>	<i>Velvoite</i>	<i>Johtopäätös Lukelle</i>
Palveluväylä	15.07.2016	Uudet palvelut ja vanhojen palvelujen uudet integraatiot liitettävä palveluväylään.	Jatkossa integraatioissa hyödynnettävä.
Palvelutietovaranto	01.07.2017	Kuvattava palvelujen palvelutiedot.	Lukelle oma erillinen PTV -projekti palvelujen kuvaukseen (2017).
Palvelunäkymät	01.07.2017	Tuotava rekisteritiedot palveluväylän kautta, jos niitä jo tarjotaan tietoverkon avulla.	Lukella ei tällä hetkellä ole tällaisia rekisteritietoja. Tilastokyselyiden kohteiden tietoja ei luovuteta tietoverkon kautta.
Viestit	01.07.2017	Viranomaisen toimeksiantoviestintä hoidettava viestinvälityksen kautta; korvaa nykyisen asiointitilin.	Lukella ei ole muuta toimeksiantoviestintää kuin tilastokyselyistä tiedottaminen. Jatkossa tilastokyselyt voidaan toteuttaa tämän kautta. Uutena palveluna tulee olemaan Geenivararekisteri, jonka viranomaisviestintä hoidettaneen myös tätä kautta.
Tunnistus	01.01.2018	Julkishallinnon vahva tunnistaminen: käytettävä, jos toimintoa tarvitaan; korvaa nykyisen VETUMAN.	Lukella ei ole VETUMA käytössä. Tilastokyselyissä Tunnistamista voitaisiin hyödyntää jatkossa.
Maksut	01.01.2018	Julkishallinnon verkkomaksaminen: käytettävä, jos toimintoa tarvitaan; korvaa nykyisen VETUMAN.	Lukella ei ole VETUMA käytössä. Jatkossa voidaan ottaa verkkomaksaminen käyttöön, jos siihen tulee tarvetta.
Valtuudet	ei velvoitetta	ei velvoitetta.	Luke voisi hyödyntää asiointivaltuutusta tilastokyselyissä.
Kartat	ei velvoitetta	ei velvoitetta.	Luke hyödyntää, kun palvelussa tarvitaan karttaa.

Luonnonvarakeskus/Tietokeskus		LuonnonvaraTIE - projektin Loppuraportti		7 (18)
Laatija Teppo Jylänki	Hyväksyjä Anu Kantola	Luontipvm 25.8.2016	Viimeinen muutospvm 29.06.2017	Versio 1.0

3.2.3 Yhteenveto tuotoksista

Toimitettava tuotos	Tuotoksen sisällön yhteenveto	Toimitusaika
Luken palvelut vs. Suomi.fi-palvelut (Liite I)	Alustava lista Luken palveluista ja niiden tarve Suomi.fi-palveluille.	5.8.2015
Luken tietojärjestelmäluettelon läpikäynti (Liite II)	Luken tietojärjestelmäluettelon läpikäynti ja KaPA-palveluiden relevanttisuuden tunnistaminen. Tietojärjestelmäluetteloon lisättiin KAPA-sarake indikoimaan KAPAN relevanttisuutta ko. tietojärjestelmässä.	30.9.2016
Luken substanssipalvelujen läpikäynti (Liite III)	Luken substanssipalvelut (metsä-, maatalous-, kala- ja riista-alueen tietojärjestelmät) käytiin läpi. Jatkossa, kun tarvitaan tietoturvallisia integraatiota tiedonsiirrot hoidetaan Palveluväylän kautta.	11.10.2016
Luken tavoiteaikataulut Suomi.fi-palvelujen käyttöönotolle (Liite IV)	Suomi.fi tukipalveluiden käyttöönoton tavoiteaikataulut Lukessa.	31.10.2016
Luken hallinnon palvelujen läpikäynti (Liite III)	Luken hallinnon järjestelmien tiedonsiirto käytiin tarkemmin läpi. Master Data on keskeinen tietojärjestelmä, jonka kautta tiedot kulkevat Lukeen ja Lukesta ulos. Uusissa integraatioissa tiedonsiirrot hoidetaan Palveluväylän kautta.	25.11.2016
Lista Palveluväylään liitettävistä palveluista (Liite V)	Suunnitelma Palveluväylään liittymiseksi ja listaus niistä palveluista, jotka suunnitellaan Palveluväylään liitettäväksi ja tarkemmin määriteltäviksi.	21.11.2016
Tilastopalvelujen tiedonsiirrot ja muiden Suomi.fi-palveluiden hyödyntäminen (Liitteet III ja VI)	Luken Tilastopalvelujen ja muiden organisaatioiden väliset tiedonsiirtojen kartoitus ja Suomi.fi-palveluiden hyödyntäminen Tipassa: VIa) Luke-Tilastokeskus muistiot palavereista (#434939) VIb) Luke-Tilastokeskus tietojensiirrot (#436475) VIc) Tilastojen tietolähteet (#416112) VIId) MMM-TK yhteistyöryhmän työpajan tulokset (#433455) VIe) Tipa ja KaPA yhteenveto (#434941)	23.11.2016 20.3.2017 23.11.2016 23.3.2017 9.5.2017
Luken Kalahavainnot palvelun ja SYKEN koekalastusrekisterin tiedonsiirron määrittely (Liite VII)	Koekalastusrekisterin datan määrittely, joka tullaan tarjoamaan Palveluväylän kautta Kalahavainnot palveluun.	18.5.2017
Luken VIRTA-asianhallintajärjestelmän ja Cludia-kilpailutusjärjestelmän	Luken Virta-järjestelmän ja Cludian välisen integraation määrittelyt: VIIIa) Cludia-Virta integraation ratkaisukuvaus VIIIb) Cludia-Luke integraatio VIIIc) Cludia-Luke integraation sekvenssikaavio	31.5.2017

Luonnonvarakeskus/Tietokeskus		LuonnonvaraTIE - projektin Loppuraportti		8 (18)
Laatija Teppo Jylänki	Hyväksyjä Anu Kantola	Luontipvm 25.8.2016	Viimeinen muutos 29.06.2017	Versio 1.0

integraation määrittely (Liitteet VIII)	VIIIId) Cloudia-Virta siirron asiakirjatyytit VIIIe) Virta service wsdl	
--	--	--

3.3 Toimenpiteet ja tapahtumat

KaPA-laki ja tiedottaminen Lukessa

Kesällä 2016 voimaan tullut ns. KaPA-laki vaikutti projektin tekemiseen niin, että LuonnonvaraTIE-projektista ja KaPA-laista käytiin kertomassa Luken eri koordinaatio-, ohjaus- ja johtoryhmissä hyvin laajasti (ks. kappale 3.4). KaPA-lain velvoitteiden myötä LuonnonvaraTIE-projektissa selvitettiin myös muiden Suomi.fi-palvelujen hyödyllisyyttä ja soveltuvuutta osaksi Luken palveluja. Luken tavoiteaikataulut Suomi.fi-palvelujen käyttöönotoista raportoitiin VRK:lle 31.10.2016.

Projektin keston muuttaminen

Luken Tietokeskuksen haasteellisen henkilöstöresurssitilanteen sekä yleisen työkuorman vuoksi projektin kestoja pidennettiin 31.5.2017 asti. Alkuperäinen suunnitelma projektin valmistumisesta oli 31.12.2016.

Vuoden 2017 alussa Lukessa alkoi PVT-projekti, jossa tuotettiin Luken palvelujen kuvaukset Suomi.fi-palvelutietovarantoon.

Ohjausryhmäkokoukset

20.12.2016 Luken KaPA-projektien ohjausryhmäkokous: LuonnonvaraTIE-projektin tilannekatsaus ja Palveluväylään liittymisen vastuuhenkilöiden nimeäminen ja PVT-projektin projektisuunnitelman katselmointi.

4.4.2017 Luken KaPA-projektien ohjausryhmäkokous: LuonnonvaraTIE- ja PVT-projektien tilanteiden katselmointi.

12.6.2017 2017 Luken KaPA-projektien ohjausryhmäkokous: LuonnonvaraTIE-projektin loppuraportti ja yhteenveto ja PVT-projektin tilannekatsaus.

3.4 Julkisuus ja tiedottaminen

Koska Luken palvelusalkku puuttui ja KaPA-ohjelman tuntemus on vähäistä, projektin alussa havaittiin tarve keskustella ja viestiä sekä KaPAsta että tästä projektista etenkin päättävien tahojen kanssa. KaPA-lain voimaantulo 15.7.2016 toi myös tarpeen keskustella laissa olevista velvoitteista ja Luken tahtotilasta Suomi.fi-palvelujen hyödyntämisessä. Alla olevassa taulukossa on listattu tapahtumia, joissa asioista keskusteltiin sekä asioista tiedotettiin Luken sisällä sekä tärkeimpien yhteistyötahojen kanssa.

Päivämäärä	Tapahtuma	Kuvaus	Osallistujat
8.6.2016	Projektin kick-off	Palveluväylän hyödyntäminen Lukessa - LuonnonvaraTIE-projektin käynnistäminen.	Anna Louhivaara, Katja Ikonen, Sirpa Thessler, Anu Kantola, Kimmo Murto, Kari Suomi, Harri Pitkänen, Teppo Jylänki
21.6.2016	Keskustelu TUPA-yksikön johtajan kanssa	Luken palvelukokonaisuuden hahmottaminen, keskustelu siitä, miten kannattaa edetä ja kenen kanssa keskustella.	Tiina Mellas, Anu Kantola, Teppo Jylänki
21.6.2016	Keskustelu Tipa-yksikön palveluista	Tipan palvelut KaPan tukipalveluiden näkökulmasta.	Anna Louhivaara, Hanna Kastikainen, Anu Kantola, Teppo Jylänki

Luonnonvarakeskus/Tietokeskus		LuonnonvaraTIE - projektin Loppuraportti		9 (18)
Laatija Teppo Jylänki	Hyväksyjä Anu Kantola	Luontipvm 25.8.2016	Viimeinen muutos 29.06.2017	Versio 1.0

22.6.2016	Keskustelu viranomais-toiminnoista	Kansallinen Palveluäyälävelvoitus. Luken palvelukokonaisuuden hahmottaminen, keskustelu siitä, miten kannattaa edetä ja kenen kanssa keskustella.	Taneli Kolström, Vesa Ruusila, Anu Kantola, Teppo Jylänki
18.8.2016	KaPA ja riistapuolen palvelut	Riista-alueen palvelut KaPAn tukipalveluiden näkökulmasta.	Kitta Suhonen, Katja Ikonen, Teppo Jylänki
19.8.2016	KaPAn palvelujen hyödyntäminen Lukessa	Sanna Suomalainen (VRK) esitteli KaPA-hanketta ja Suomi.fi-palveluja.	Sanna Suomalainen, Anu Kantola, Kimmo Murto, Anna Louhivaara, Kitta Suhonen, Sirpa Thessler, Hanna Kastikainen, Teppo Jylänki
23.8.2016	KaPA ja Luken palvelujen kartoittaminen	Suomi.fi-palvelujen läpikäynti, ja Luken palvelujen kartoittaminen Suomi.fi-palvelujen hyödyntämisen näkökulmasta.	Tietokeskus: Sirpa Thessler, Kimmo Murto, Anu Kantola, Kitta Suhonen, Kari Suomi, Pauli Leppänen, Virpi Alhainen, Harri Pitkänen, Teppo Jylänki
29.8.2016	TuKo (Tutkimuksen Koordinaatio-ryhmä)	KaPAn yleisesittely ja KaPA-lain velvoitteet Lukelle. Keskustelua.	Johanna Buchert (pj), Jyrki Aakkula (vpj.), Antti Asikainen, Anssi Ahvonen, Eeva Karjalainen (siht.), Erkki Kauhanen, Jutta Kauppi, Taneli Kolström, Katri Kärkkäinen, Matti Pastell, Taina Pennanen, Anne Pihlanto, Riitta Rahkonen, Pasi Rikkonen, Johanna Torkkel, Anu Kantola, Teppo Jylänki.
31.8.2016	Luken kehittämisjohtaja ja viestintä	KaPAn yleisesittely ja KaPA-lain velvoitteet Lukelle. Keskustelua.	Ilkka P. Laurila, Johanna Torkkel, Anu Kantola, Teppo Jylänki.
31.8.2016	Asiakkuudet, Tipa, Projektikeskus	KaPAn yleisesittely ja KaPA-lain velvoitteet Lukelle. Keskustelua.	Jutta Kauppi, Riitta Rahkonen, Anna Louhivaara, Anu Kantola, Teppo Jylänki
14.9.2016	Tipan johtoryhmä	KaPAn yleisesittely ja KaPA-lain velvoitteet Lukelle. Keskustelua miten Tipan palvelut liittyvät Suomi.fi – tukipalveluihin.	Johanna Laiho-Kauranne, Esa Katajamäki, Anna Louhivaara, Tarja Korttesmaa, Jukka Torvelainen, Elina Tamminen, Anu Kantola, Teppo Jylänki
16.9.2016	LYNET	KaPAn yleisesittely ja KaPA-lain velvoitteet. Keskustelu LYNET-laitosten KaPA yhteistyöstä ja työpajasta	Sanna Marttinen, Anu Kantola, Teppo Jylänki.
14.10.2016	VAKO (Viranomais- ja Asiantuntijatehtävien	KaPAn yleisesittely ja KaPA-lain velvoitteet Lukelle. Keskustelua mahdollisesti integroitavista palveluista	Sari Forstman-Hugg, Leena Paavilainen, Taneli Kolström, Vesa Ruusila, Eeva-Liisa Ryhänen, Johanna Laiho-Kauranne, Sirpa

Luonnonvarakeskus/Tietokeskus		LuonnonvaraTIE - projektin Loppuraportti		10 (18)
Laatija Teppo Jylänki	Hyväksyjä Anu Kantola	Luontipvm 25.8.2016	Viimeinen muutos 29.06.2017	Versio 1.0

	koordinaatio-ryhmä)		Thessler, Samuli Kemppainen, Anu Kantola, Teppo Jylänki.
08.11.2016	Luken johtoryhmä	KaPAn yleisesittely ja Luken projektit KaPAn toteuttamiseksi.	Luken johtoryhmä
23.11.2016	Luke-Tilastokeskus yhteistyöpalaveri (1/2)	Luke-Tilastokeskus avauskeskustelu Palveluväylän käytöstä tietojen siirrossa	Luke: Pirjo Ainola, Teppo Jylänki TK: Tuomas Paavola, Olli Hedman
24.11.2016	Tietoratkaisutiimi	KaPAn yleisesittely	Järvinen Olli, Sillanpää Kalevi, Suhonen Kitta, Ali-Hokka Arto, Kaarenoja Johanna, Järvinen Tarja, Saunamäki Mikko, Suonpää Sirpa, Saarikko Jarmo, Salminen Nina-Mari, Leppänen Pauli, Jylänki Teppo
24.11.2016	KaPA esittely	Esittely Nina Peuhkurille (tutkimuspäällikkö, Luke)	Nina Peuhkuri, Anu Kantola, Teppo Jylänki
1.12.2016	KaPA esittely	Esittely Titta Tapiolalle ja Pauli Saarenkedolle (asiakaskontaktit)	Titta Tapiola, Pauli Saarenketo, Anu Kantola, Teppo Jylänki
14.12.2016	LYNET	VM:n KaPA-esittely ja LYNETin organisaatioiden tilannekatsaukset	Martinen Sanna (LYNET), Kantola Anu (Luke), Tahvanainen Päivi (SYKE), Kautto Tuomas (MML), Kahra Antti (GTK) Lind Irma (VTT), Manni Kati (Evira), Teppo Jylänki (Luke), Pauli Kartano (VM)
20.3.2017	Luke-Tilastokeskus yhteistyöpalaveri Tietojen siirrot (2/2)	Luke-Tilastokeskus tietojen siirron selvitystä	Luke: Pirjo Ainola, Esa Katajamäki TK: Kirsi-Marja Aalto, Tuomas Paavola, Hannu Maliniemi
23.3.2017	Työpaja MMM-TK yhteistyöryhmä, Menetelmäjaos	Hallinnonalan työpaja Suomi.fi palveluiden käyttöönotosta case Elinkeinoharjoittaja (Tipan järjestämä työpaja, jossa käsiteltiin hallinnonalan virastojen suunnitelmia hyödyntää Suomi.fi palveluja yhden asiakasryhmän näkökulmasta)	Luke: Anna Louhivaara, Teppo Jylänki, Pirjo Ainola, Anneli Partala, Arja Anttila, Pasi Mattila, MMM: Päivi Virtanen, Tilastokeskus: Tuomas Paavola, Juhapekka Kyllönen, Hannu Maliniemi, Mervi Haakana, Marianne Rautelin, Evira: Kati Manni, Mavi: Kirsi-Maria Heinonen, Merja Pahkasalo, MML: Magnus Ahlberg
9.5.2017	Tipan johtoryhmä, laajennettuna asiantuntijoilla	Esittely Tipalle Suomi.fi palveluiden käyttöönoton suunnittelusta ja tilanteesta sekä Tilaston asiakkaan palvelupolku konseptiluonnoksen esittely	Esa Katajamäki, Elina Tamminen, Anna Louhivaara, Pirjo Ainola, Teppo Jylänki, Pasi Mattila, Jaana Kyyrä, Anneli Partala, Arja Anttila,

Luonnonvarakeskus/Tietokeskus		LuonnonvaraTIE - projektin Loppuraportti		11 (18)
Laatija Teppo Jylänki	Hyväksyjä Anu Kantola	Luontipvm 25.8.2016	Viimeinen muutospvm 29.06.2017	Versio 1.0

			Tarja Kortesmaa, Jukka Torvelainen, Kira Unkari
17.5.2017	VRK:n esittely Viestit palvelusta	VRK:n edustajat esittelivät tarkemmin Viestit-palvelua sekä vastasivat palvelua koskeviin kysymyksiin.	Luke:Teppo Jylänki, Pirjo Ainola, Arja Anttila, Kira Unkari, Pasi Mattila, Jaana Kyyrä VRK: Hannu Korkeala, Laura Rinne
22.5.2017	Luken intraan yleiskuvaus Suomi.fi - palveluista	Luken intraan lisättiin Suomi.fi - palvelujen lyhyet ja ymmärrettävät kuvaukset https://intra.luke.fi/suomi.fi-palvelut	Kohteena kaikki lukelaiset, etenkin tietojärjestelmistä ja verkkopalvelujen kanssa tekemisissä olevat.
31.5.2017	Blogi	Digihumaus blogi Suomi.fi – palveluista yleistajuiseen tyyliin lisättyinä yhteishenkilöiden tiedoilla.	Kohteena kaikki lukelaiset.

3.5 Työmäärät/kustannukset

Projektin kustannusten yhteenveto alla olevassa taulukossa.

Kustannusjaottelu	Budjetti	Toteuma	Sidotut	Ennuste
Palvelujen osto	10 000 €	6 800	3 200	10 000
Palvelujen osto	10 000 €	6 800	3 200	10 000
Omat henkilöstökustannukset	103 200 €	93 798		93 798
Omat henkilökustannukset	103 200 €	93 798		93 798
Muut kustannukset	4 000 €	329	3 671	4 000
Muut kustannukset	4 000 €	329	3 671	4 000
Välilliset kustannukset	87 720 €	79 728		79 728
Välilliset kustannukset	87 720 €	79 728		79 728
Yhteensä	204 920 €	180 655 €	6 871 €	187 526 €

Huom. Toimittajien laskut puuttuvat vielä taulukosta. Valtorin sovitinpalvelun toteuttamisen ja liityntäpalvelimen konfiguraation laskut sekä Affecton Virta-järjestelmän integraatorajapintamäärittelytyö tulevat vielä mukaan kokonaiskustannuksiin. Ne laskutetaan (yhteensä 6871€) syyskuuhun mennessä.

Luonnonvarakeskus/Tietokeskus		LuonnonvaraTIE - projektin Loppuraportti		12 (18)
Laatija Teppo Jylänki	Hyväksyjä Anu Kantola	Luontipvm 25.8.2016	Viimeinen muutospvm 29.06.2017	Versio 1.0

4 LOPPUTULOKSET

4.1 Projektin tulokset

Projektin tulokset esitellään tässä kahdessa osassa: Palveluväylään liittymisenä ja Tilastopalvelujen yhteenvetona. Tilastopalvelujen yhteenveto, joka sisältää Palveluväylän lisäksi myös muiden Suomi.fi-palvelujen käyttämisen kartoittamista, haluttiin pitää kokonaisuutena yhdessä, jotta suunnittelun jatkaminen olisi helpompaa tämän projektin jälkeen.

4.1.1 Palveluväylään liittyminen

Luken tarjoamat palvelut kartoitettiin ja tunnistettiin niistä sellaiset, jotka kannattaa liittää Palveluväylään, ja joille Palveluväylästä on lisäarvoa. Sen jälkeen tilattiin liityntäpalvelin ja Palveluväyläliityntä Valtorilta sekä tehtiin Palveluväylään soveltuvista palveluista tarkemmat määrittelyt integrointia varten. Lopuksi laadittiin yhteenveto projektista loppuraportiksi, jossa on myös suunnitelmat integrointien toteuttamiseksi.

Luken palveluiden kartoitus

Luken laaja palvelu- ja tietojärjestelmäkokonaisuus käytiin läpi ja kartoitettiin tiedonsiirrot Luken ulkopuolelle, joissa vaaditaan tietoturvallista ja reaaliaikaista tiedonsiirtoa (Liitteet I, II ja III). Suurin osa tiedonsiirroista on avointa dataa. Tiedonsiirtoja tapahtuu harvoin ja silloin siirretään yleensä isoja aineistoja. Useimmiten nämä siirrot tehdään manuaalisesti. Palveluväylästä hyötyviä tiedonsiirtoja löytyi seuraavasti:

1. Substanssipalvelut (metsä-, maatalous-, kala- ja riista-alueen järjestelmät)

Kokonaisuutena muutamissa metsä-, maatalous-, kala- ja riista-alueen järjestelmissä on tiedonsiirtoa muiden julkishallinnon organisaatioiden kanssa, mutta vain Hirvitietojärjestelmän ja Kalahavaintojen tiedonsiirroissa Palveluväylästä tunnistettiin oleva hyötyä. Hirvitietojärjestelmän tiedonsiirtoa uudistettaessa Palveluväylän käyttö tulee kysymykseen. SYKEN Koekalastusrekisteristä siirrettäviä tietoja Luken Kalahavainnot-järjestelmään on pitkään odotettu tutkijoiden parissa, ja nyt se saadaan toteutettua Palveluväylän kautta. Kalahavainnot-palvelusta on myös tarve siirtää vieraslajihavaintoja Luomukseen jatkossa sitten, kun Luomus päättää palveluväylän käyttöönnotosta.

2. Tilastotuotannon palvelut

Tilastopalveluissa tunnistettiin olevan paljon tiedonsiirtoja eri organisaatioiden kanssa, mutta näissä Palveluväylän käyttö ei ole perusteltua (ks. 4.1.2 Tilastopalvelut).

3. Hallinnon tietojärjestelmät

Hallinnon järjestelmissä on aika paljon tiedonsiirtoja etenkin Luken Master Datasta valtionhallinnon yleisiin palveluihin ja Luken käyttämiin ulkopuolisiin palveluihin kuten SoleNovon palveluihin. Näissä tulee jatkossa käyttää Palveluväylää, kun integraatioita uudistetaan. Ajankohtaisia tietoturvallisia tiedonsiirtotarpeita löytyi Luken asianhallintajärjestelmän Virran integraatioista. Ensimmäiseksi tunnistettiin tarve siirtää asiakirjoja valtionhallinnon kilpailutusjärjestelmä Cloudiasta Virtaan. Myöhemmin on tullut esille tarve integraatioille Virtaan SolePro projektihallintajärjestelmästä ja vielä suunniteilla olevasta Geenivararekisteristä.

Liitteessä III on yhteenveto tiedonsiirroista ja liitteessä V on listattu Palveluväylään liitettäväksi suunnitellut palvelut.

Palveluväyläliityntä

Luken Palveluväylä tilaus tehtiin Valtorin kautta tammikuussa 2017 ja liityntäpalvelin sertifikaatteineen saatiin huhtikuussa. Palveluväylän käyttämiseksi tarvittiin vielä sovitinpalvelu, jonka tekeminen tilattiin Valtorilta toukokuussa Virta-Cloudian tiedonsiirtomäärittelyjen pohjalta. Tätä sovitinpalvelua voidaan hyödyntää jatkossa myös muissa integraatioissa.

Luonnonvarakeskus/Tietokeskus		LuonnonvaraTIE - projektin Loppuraportti		13 (18)
Laatija Teppo Jylänki	Hyväksyjä Anu Kantola	Luontipvm 25.8.2016	Viimeinen muutospvm 29.06.2017	Versio 1.0

Integrointisuunnitelmat Palveluväylään soveltuvista palveluista

Virta – Cloudia integraation määrittelytyö aloitettiin 2016. Kun Valtori sai Luken Palveluväylän liityntäpalvelimen valmiiksi, tehtyä määrittelyä katselmoitiin ja tarkennettiin osapuolien välillä huhti-toukokuussa 2017. Virta-järjestelmä on Affecton tekemä ja Affecto on myös määrittellyt rajapintakutsut, joita Cloudia voi käyttää lähettäessään dokumentteja Virtaan. Cloudia teki tarkennuksia integraatioon ja sekvenssikaavion, joka kuvaa sanomien vaihtoa järjestelmien välillä. Affecto täydensi rajapintamäärittelyjä WSDL palvelukuvauksella ja tarvittavilla skeemoilla. (Liite VIII).

Seuraavat askeleet:

1. Luken sovittinpalvelu + liityntäpalvelimen konfiguraatio (14 htpv) / Valtori
2. Pilotointi testiympäristössä (10 htpv) / Cloudia, Luke
3. Siirto tuotantoon ja testaus (5 htpv) / Cloudia, Luke

Kalahavainnot – Koekalastusrekisteri integraatioissa määriteltiin siirrettävät tietoelementit, mitä SYKE tuo Palveluväylään tarjolle (Liite VII).

Seuraavat askeleet:

1. SYKEN sovittinpalvelu + liityntäpalvelimen konfiguraatio (14 htpv) / Valtori
2. Kalahavainnot lisääminen Luken liityntään (8 htpv) / Valtori
3. Pilotointi testiympäristössä (10 htpv) / SYKE, Luke
4. Siirto tuotantoon ja testaus (5 htpv) / SYKE, Luke

4.1.2 Tilastopalvelut

Alla on tarkemmin käyty läpi yksittäisiä Suomi.fi palveluja ja niiden tilaa Tipan kohdalla. Erityisesti Tipassa oli tarve kartoittaa tiedonsiirtojen tilanne virastojen välillä ja selvittää toisiko palveluväylän käyttö tehokkuutta toimintaan. Toinen merkittävä selvittävä asia oli tunnistautumisen ja valtuuttamisen käyttäminen ja muiden samojen asiakasryhmien kanssa toimivien virastojen suunnitelmat näiden osalta. Lisäksi tarkasteltiin Viestit-palvelun käyttöä ja sen käyttöönoton työstäminen jatkuu aktiivisena.

Luken Tilastopalveluissa (Tipa) on pyritty aloittamaan ja rakentamaan yhteistyötä niin MMM:n hallinnonalan sisällä eri organisaatioiden välillä kuin tilastoviranomaisten (Tilastokeskus) kanssa Suomi.fi palveluiden yhtenäisessä käyttöönotossa asiakkaiden näkökulmasta. Suunnitelmat käyttöönotettavista palveluista eivät ole vain teknologisia muutoksia, vaan vaativat myös toimintaprosessien muuttamista, joten asioihin tarvitaan lisäsunnittelua.

Tipalle on myös ideoitu elinkeinonharjoittajan palvelupolkua käyttäen useita Suomi.fi palveluita. Luonnos esiteltiin Tipalaisille 9.5.2017. Palvelupolussa katsotaan asiakkaan näkökulmasta mahdollisuuksia hyödyntää Suomi.fi palveluita osana Luken nykyisiä sekä uusia ideoituja palveluja. Luonnos herätti paljon keskustelua. Tämän pohjalta lisäideointia ja työstöä jatketaan Tipassa.

Palveluväylä

Tietojen siirtoja Luken ja eri organisaatioiden välillä kartoitettiin syksyllä 2016. Tarkempi dokumentti tietojen siirrosta löytyy Luken asiakirjanhallintajärjestelmä Virrasta # 416112 Tilastojen tietolähteet (rajatut oikeudet). Selvityksessä todettiin, että eniten tietojen siirtoa on Luken ja Tilastokeskuksen (TK) välillä. TK:n kanssa lähdettiin selvittämään soveltuuko Palveluväylä tietoturvaliseen tietojen siirtoon. Aineistojen läpi käynnissä huomattiin että siirrettävät aineistot pääasiassa ovat kooltaan isoja ja siirrot harvoin tapahtuvia (usein vain kerran vuodessa tai jopa joka 3. tai 10. vuosi). Tämän pohjalta todettiin, että Palveluväylän käyttö Luken tilaston ja TK:n aineistojen välillä ei tuo toimintaan tehokkuutta, eikä kustannushyötyä. Tehokkaampaa olisi tarkastella aineistojen siirtoja esimerkiksi TK:n aineistojen vastaanottopalvelun kautta (tietoturvallinen vaihtoehto) ja formalisoida siirrettäviä aineistoja muilla tavoilla. Tietojen siirron jatkotyöstöä suunnitellaan muun yhteistyön ohella. Muistiot TK:n kanssa käydyistä palavereista löytyvät Virrasta #434939 Luke-Tilastokeskus tietojen siirrot KaPAN ja Suomi.fi palveluiden osalta (rajatut käyttöoikeudet).

Luonnonvarakeskus/Tietokeskus		LuonnonvaraTIE - projektin Loppuraportti		14 (18)
Laatija Teppo Jylänki	Hyväksyjä Anu Kantola	Luontipvm 25.8.2016	Viimeinen muutos 29.06.2017	Versio 1.0

Luken tilastopalvelut hyödyntävät myös paljon esimerkiksi Mavin ja Tullin keräämiä tietoja. Mavin tietoihin Tipassa on käytössä suorat tietokanta-aoikeudet ja Tullin käytetyt tiedot ovat avointa dataa Uljas.fi palvelussa. Muut organisaatiot hyödyntävät suurelta osin Luken tietoja avoimena datana Stat.luke.fi verkkopalvelussa.

Kun uusia tilastotiedonkeruita suunnitellaan, niin Palveluväylän hyödyntäminen tietojen siirroissa tulee arvioida tapauskohtaisesti uudelleen. Tärkeää on myös seurata VM:n YTI-hanketta (Yhteisen tiedon hallinta) ja sen mukanaan tuomia mahdollisuuksia.

Palvelutietovaranto (PTV)

Erillisessä PTV-projektissa Palvelutietovarantoon kuvataan Tilastopalveluista Stat.luke.fi-verkkopalvelu (otsikolla Ruoka- ja luonnonvaratilastot), jossa julkaistaan tilastotietoja sekä eri maatalouden osa-alueiden taloustietoja esittelevä Taloustohtori palvelukokonaisuus. PTV:n kuvauksia tehtäessä on huomioitu myös yhteys Luken tietopalvelun kuvaukseen. Tilastoasioiden kuvaamista yhtenäisesti PTV:hen käsitellään Suomen tilastoviranomaisten (Tilastokeskus, THL, Tulli) kesken omista tapaamisissaan. Tilastoviranomaisten välistä yhteistyötä PTV kuvausten tekemisessä jatketaan edelleen ja kuvauksia kehitetään yhdessä.

Tunnistus ja Valtuudet

Luken Tilastopalvelujen elinkeinonharjoittajille suunnatut tilastokyselyt ovat web-kyselyitä ja niissä käytetään tällä hetkellä kevyttä tunnistautumista. Vahvaan tunnistautumiseen siirtymistä elinkeinonharjoittajille suunnatuissa web-kyselyissä on pohdittu Tipassa ja siihen liittyviä asioita selvittiin kevään 2017 aikana. Myös Suomi.fi palveluiden tarjoamasta kevyestä tunnistautumista ollaan kiinnostuneita, kunhan palvelua kehitetään. Vahvan tunnistautumisen etuna nykyiseen kevyeen tunnistautumiseen verrattuna nähdään käyttäjätunnusten ja salasanojen hallinnoinnista ja käytöstä luopuminen. Vahvan tunnistautumisen etuna nähdään myös se, että tilastokyselyihin vastaaja tunnistettaisiin varmasti ja hänelle voitaisiin tarjota enemmän yksilöityä palautetietoa. Kohdennetun palautetiedon antamiseen on tehty alustavaa ideointia, mutta se vaatii tarkempaa vielä tarkempaa suunnittelua. Palautetiedon antamisen suunnittelussa on hyvä tehdä yhteistyötä mm.TK:n kanssa. Vahva tunnistautuminen edellyttää tilastopuolella myös valtuuttamista. Esimerkiksi maa- ja puutarhayritysten kohdalla tilastokyselyt lähtevät tilan ensisijaiselle viljelijälle, mutta niihin voi vastata joku muu tilan asioita hoitava henkilö.

Kokonaisuutena elinkeinonharjoittajan tulevaisuuden asiointia hallinnonalan virastojen kanssa ideointia pidettiin 23.3.2017 pidetyssä MMM-TK yhteistyöryhmän menetelmäjooksen työpajassa. Työpajassa oli osallistujia MMM:stä, Tilastokeskuksesta, Lukesta, Mavista, Evirasta sekä Maanmittauslaitoksessa. Työpajan yhtenä aiheena oli tunnistautuminen ja valtuutus. Vahva tunnistautuminen on käytössä jo mm. Mavin sähköisissä tukihauissa, joten sen käyttäminen maatalouspuolen elinkeinonharjoittajille on tuttua. Koska hallinnonalalla on halu tarjota palveluita yhtenäisesti asiakaskunnalle, niin mm. käyttöönottossa on hyvä huomioida muiden virastojen suunnitelmat ja aikataulut. Esimerkiksi Tipan näkökulmasta toinen paljon maa- ja puutarhayritysten kanssa asioiva virasto Mavi on siirtymässä Suomi.fi-tunnistuksen ja -valtuudet käyttöön. Työpajassa avattiin hallinnonalan virastojen ja Tilastokeskuksen kesken keskustelua miten valtuuttaminen tulevaisuudessa tulisi hoitaa asiakaslähtöisesti ja heidän näkökulmastaan sujuvasti. Yhteisten valtuutus kokonaisuuksien työstämistä tulee jatkaa eri tahojen kanssa, kun Valtuudet-palvelua kehitetään ja palvelua otetaan käyttöön eri organisaatioissa. Työpajan aiheiden työstämistä sovittiin jatkettavaksi MMM-TK yhteistyöryhmässä. Työpajan yhtenä antina oli hallinnonalan halu työstää palvelujaan siten että ne olisivat loppukäyttäjän näkökulmasta yhtenäisiä ja yhteistyöntarvetta havaittiin monessa asiassa.

Viestit

Tilastokyselyistä viestiminen on viranomaisviestintää ja tulee tulevaisuudessa hoitaa Viestit-palvelun kautta. Tilastopalveluissa haluttaisiin ottaa käyttöön myös kaksisuuntainen viestintä Viestit-palvelun kautta. Palvelua on suunniteltu otettavaksi käyttöön ensimmäisenä elinkeinonharjoittajille/maanviljelijöille suuntautuvassa viestinnässä ja tiedottamisessa.

VRK esitteli Viestit-palvelua tarkemmin Tipalle 17.5.17 pidetyssä tilaisuudessa. Tilaisuudessa tuli esiin, että Tipan tarve on lähettää yksi viesti useammalle vastaanottajalle ja tätä ominaisuutta ei ole toteutettu 6/2017 julkaistavaan Viestit-palveluun. VRK lupasi selvittää ominaisuuden lisäämistä palveluun ja asian työstöä jatketaan yhdessä heidän kanssaan. Yhteisten tarpeiden kartoittamista varten VRK järjestää referenssiryhmän tapaamisen elokuulle 2017, johon alustavien tietojen mukaan osallistuvat Luken lisäksi Tilastokeskus, Mavi ja Evira.

Tavoitteena olisi saada Viestit-palvelu käyttöön mahdollisimman pian, jotta sen käytöstä saataisiin kokemuksia ja prosesseja sekä toiminnallisuutta voitaisiin kehittää. Vuonna 2020 on tulossa suuri kaikkia Suomen noin 50 000

Luonnonvarakeskus/Tietokeskus		LuonnonvaraTIE - projektin Loppuraportti		15 (18)
Laatija Teppo Jylänki	Hyväksyjä Anu Kantola	Luontipvm 25.8.2016	Viimeinen muutos 29.06.2017	Versio 1.0

maatalous- ja puutarhayritystä koskevat tiedonkeruu Maatalouslaskenta 2020, jonka viestinnässä palvelua on tarkoitus käyttää. Viestit-palvelun käyttöönotto vaatii lisää suunnittelua niin palvelun teknisten ominaisuuksien suhteen kuin myös Tipan sisäisten prosessien suhteen.

4.2 Tavoitteiden toteutuminen

Palveluväyläkonsepti oli hieman erilainen kuin mitä projektisuunnitteluvaiheessa ajateltiin. Saimme palveluväylästä lisätietoa palvelun tarjoajilta projektin jo ollessa käynnissä, mikä auttoi projekityön fokusoimista edelleen. Palveluväylä on ensisijaisesti tarkoitettu synkronisten pienten viestien turvalliseen siirtoon, jossa myös isojen tiedostojen siirto on mahdollista liitetiedostoina. Avointen aineistojen siirto Palveluväylän kautta ei tuo lisäarvoa. Näiden reunaehtojen takia Palveluväylään ei löytynyt niin paljon mahdollisia liitettäviä palveluja, koska Luken tutkimusaineistosta useimmat ovat suuria ja avoimia. Hallinnon puolella on enemmänkin tarvetta pienille reaaliaikaisille tietoturvalisille tiedonsiirroille ja sieltä löytyikin Luken ensimmäiset sovelluskohteet.

Projektin alussa on suuri työ koostaa Luken palvelutarjonta yhteen näkymään ja todeta ym. asia ja se, ettei Luken tietojärjestelmistä ei ole kovin paljon tiedonsiirtoa toisiin organisaatioihin. Toinen suuri tehtävä oli tiedottaa heinäkuussa voimaantulleesta KaPA-laista Lukessa. Tässä ja myös muihin Suomi.fi – palveluihin perehtymisessä ylitettiin projektisuunnitelman tavoitteet. Nyt meillä on Luken palvelujen ja tietojärjestelmien tiedonsiirrot hyvin tiedossa. Palveluväylän lisäksi muista siihen liittyvistä Suomi.fi-palveluista on hyvä ymmärrys, ja osaamme jatkossa hyödyntää Suomi.fi-palveluja osana Luken asiointipalveluja.

Tilastopalvelujen kokonaisuutta suunniteltiin asiakkaan näkökulmasta yhteistyössä muiden organisaatioiden kanssa. Luken koolle kutsumassa työpajassa olivat mukana MMM, Mavi, Evira, Maanmittauslaitos ja Tilastokeskus. Työpajassa työstiin elinkeinoharjoittajalle tarjottujen palvelujen kehittämistä hyödyntäen Suomi.fi-palveluja. Tämä oli erittäin hyödyllinen tilaisuus, jossa pohdimme asiakkaalle tarjottuja palveluja yli organisaatorajojen digiperiaatteita noudattaen. Tästä on hyvä jatkaa yhteistyötä asiakkaita kuunnellen ja digitaalisuutta edistäen (ks. 4.1.2 Tilastopalvelut).

Luonnonvarakeskus/Tietokeskus		LuonnonvaraTIE - projektin Loppuraportti		16 (18)
Laatija Teppo Jylänki	Hyväksyjä Anu Kantola	Luontipvm 25.8.2016	Viimeinen muutospvm 29.06.2017	Versio 1.0

5 JOHTOPÄÄTÖKSET JA SUOSITUKSET

Vaikka Palveluväylän kautta tapahtumia tiedonsiirtoja ei löydetty kovin monta tämän suunnitteluprojektin aikana, Palveluväylän hyödyllisyyttä kannattaa aina tutkia silloin, kun tarvitaan tietoturvallista tiedonsiirtoa tietojärjestelmien välillä. Etenkin, jos sama tieto menee moneen organisaatioon, on Palveluväyläliitynnästä selvästi hyötyä. Siirrettävä tieto voidaan tuoda määrämutoisen rajapinnan kautta kaikille halukkaille saataville. Palveluväylä on parhaimmillaan reaaliaikaisissa tiedonsiirroissa, joissa lähetetyt sanomat eivät ole kovin suuria.

Myös muita tehtyjä Suomi.fi – palveluja kannattaa hyödyntää osana suunniteltua uutta asiointipalvelua silloin, kun vastaavaa toimintoa palvelussa tarvitaan. KaPA-laki oikeastaan velvoittaa useimpien palvelujen osalta tähän. Viestit-palvelun käyttö silloin, kun lähetetään viranomaisviestintää, on tärkeä huomioida. Nyt viranomaisviestintää ei kartoitettu tarkemmin muutoin, kun Tilastopalvelujen osalta, mutta todennäköisesti Lukessa on myös muuta viranomaisviestintää, joka tulee jatkossa hoitaa Suomi.fi-Viestit palvelun kautta.

Isompien eräajotyyppisten tiedonsiirtojen osalta on hyvä seurata uutta VM:n [Yhteisen tiedon hallinta \(YTI\) hanketta](#), jonka yhdessä työpaketissa tehdään suurten tietomassojen tietojen jakeluratkaisua. Toinen mielenkiintoinen työpaketti on Omadata julkisessa hallinnossa, jossa sovelletaan omadata-periaatteita julkisessa hallinnossa oleviin kansalaisen tietoihin.

Luken on hyvä seurata ja pysyä mukana julkishallinnon digitalisaatiota edistävissä hankkeissa. Ehkä tärkeimpiä Luken kannalta on [Digitalisoidaan julkiset palvelut](#) alle kootuista asioista ja tekemisistä ovat YTI-hankkeen lisäksi [Digitalisoinnin periaatteet](#), [Paikkatietojen hyödyntäminen](#) (Julkisen hallinnon yhteinen paikkatietoalusta) ja [D9 Digitiimi](#).

Luonnonvarakeskus/Tietokeskus		LuonnonvaraTIE - projektin Loppuraportti		17 (18)
Laatija Teppo Jylänki	Hyväksyjä Anu Kantola	Luontipvm 25.8.2016	Viimeinen muutos 29.06.2017	Versio 1.0

6 VIITTEET

Rahoitushakemus ja sen liitteenä projektisuunnitelma sekä rahoituspäätös.

Muutospyyntö ja päätös projektin aikataulun muutoksesta (31.12.2016 → 31.5.2017)

Luonnonvarakeskus/Tietokeskus		LuonnonvaraTIE - projektin Loppuraportti		18 (18)
Laatija Teppo Jylänki	Hyväksyjä Anu Kantola	Luontipvm 25.8.2016	Viimeinen muutos 29.06.2017	Versio 1.0

7 LIITTEET

- I. Luken palvelut vs. Suomi.fi-palvelut
- II. Luken tietojärjestelmäluettelon läpikäynti
- III. Luke ja KaPA yhteenveto:
  - Yhteenveto Suomi.fi-tukipalvelujen hyödyllisyydestä Lukessa
  - Luken tietojärjestelmien tiedonsiirrot muiden organisaatioiden kanssa
- IV. Suomi.fi tukipalveluiden käyttöönoton tavoiteaikataulut Lukessa
- V. Palveluväylään liittymisen suunnittelu:
  - Listaus liitettävistä palveluista
  - Tarkempi suunnitelma palveluväyläliittymän hankkimisesta
- VI. Tilastopalvelujen liitedokumentit (Luken asianhallintajärjestelmässä, rajatut käyttöoikeudet)

Tilastopalvelujen ja muiden organisaatioiden välisen tiedonsiirron yhteenveto:

  - a) Luke-Tilastokeskus muistiot palavereista (#434939)
  - b) Luke-Tilastokeskus tietojensiirrot (#436475)
  - c) Tilastojen tietolähteet (#416112)

Muut Suomi.fi-palveluihin liittyvät liitedokumentit:

  - d) MMM-TK yhteistyöryhmän työpajan tulokset (#433455)
  - e) Tipa ja KaPA yhteenveto (#434941)

MMM-TK yhteistyöryhmän työpajan virastojen esitykset Luken verkkolevyllä
G/Luke/Luonnonvaratie/Esitykset/Tipa. Materiaalit viety myös MMM-TK yhteistyöryhmän intranettiin.
- VII. Luken Kalahavainnot palvelun ja SYKEN koekalastusrekisterin tiedonsiirron määrittely
- VIII. Luken VIRTAsasianhallintajärjestelmän ja Cloudia-kilpailutusjärjestelmän integraation määrittely:
  - a) Cloudia-Virta integraation ratkaisukuvaus
  - b) Cloudia-Luke integraatio
  - c) Cloudia-Luke integraation sekvenssikaavio
  - d) Cloudia-Virta siirron asiakirjatyytit
  - e) Virta service wsdl